ГОЛОДОМОР

1932–1933 років в Україні

Трагедія, що забрала мільйони життів і стала геноцидом українського народу

ПАМ’ЯТАЄМО

На заняттях з історії ми розглядаємо Голодомор 1932–1933 років як геноцид українського народу, а не лише як трагедію, спричинену неврожаєм чи іншими обставинами.

Що стало причиною Голодомору?

Однією з головних причин Голодомору стала політика радянської влади, спрямована на примусову колективізацію сільського господарства. Селян змушували віддавати землю, худобу та майно до колгоспів. Тих, хто не погоджувався з такою політикою, могли назвати ворогами народу, заарештувати або виселити. Водночас влада встановлювала надмірні плани здавання зерна, які селяни фізично не могли виконати. Навіть після неврожаю від людей продовжували вимагати продовольство.

Хлібозаготівлі та «чорні дошки»

Радянська влада встановлювала для українських сіл надмірні плани здачі зерна. Селяни повинні були віддавати державі майже весь вирощений урожай, навіть якщо самі залишалися без їжі. До сільських будинків приходили спеціальні бригади, які проводили обшуки та забирали не лише зерно, а й інші запаси продуктів.

Особливо жорстким покаранням було занесення сіл і колгоспів на так звані «чорні дошки». Це означало фактичну ізоляцію населеного пункту: припиняли постачання товарів, забороняли торгівлю, вилучали продукти та обмежували пересування людей

Закон «про п’ять колосків»

7 серпня 1932 року ухвалили постанову про охорону соціалістичної власності. У народі її назвали «законом про п’ять колосків». За розкрадання колгоспного майна передбачали надзвичайно суворі покарання — аж до розстрілу з конфіскацією майна.

Навіть збирання залишків зерна на полі могло стати приводом для переслідування. Для голодних родин це означало, що вони ризикували покаранням, намагаючись знайти бодай трохи їжі.

Як людей позбавили можливості врятуватися

У селян забирали не лише зерно, а й картоплю, квасолю, буряки та інші запаси. За невиконання планів застосовували натуральні штрафи — вилучали продукти й майно. Люди залишалися без їжі та засобів для виживання.

На залізничних станціях і дорогах встановлювали перевірки, людей затримували та повертали назад. Крім цього, у селян забирали не лише зерно, а й картоплю, овочі та інші запаси. Тобто люди опинилися в ситуації, коли вони не мали їжі, не могли вільно залишити голодні території та практично не мали можливості врятуватися

Людські втрати

За демографічними оцінками, прямі втрати населення України внаслідок Голодомору становлять близько 3,9 мільйона осіб. Ще приблизно 600 тисяч — це дефіцит народжень, діти, які не народилися через демографічні наслідки голоду.

За кожною цифрою — окрема людська доля: батьки, діти, сусіди, цілі родини й села

≈ 3,9 млн

прямих демографічних втрат

≈ 600 тис.

дефіцит народжень

Чому про Голодомор довго мовчали?

Радянська влада намагалася приховати масштаби голоду та не дозволяла відкрито говорити про трагедію. Інформацію про Голодомор замовчували, а свідчення людей не хотіли визнавати. Багато очевидців боялися розповідати про пережите навіть своїм дітям, оскільки могли зазнати переслідувань. Через це частина історій збереглася лише в сімейних спогадах і передавалася від покоління до покоління.

Сьогодні дослідники працюють з архівними документами, фотографіями та свідченнями тих, хто пережив ці події.

Чому Голодомор визначають як геноцид?

Голодомор був наслідком свідомої політики сталінського режиму: вилучення продовольства, блокування сіл, заборони виїзду та репресій проти тих, хто чинив опір. Ці дії призвели до масової загибелі людей.

Голодомор розглядають у контексті не лише фізичного знищення людей, а й придушення українського національного спротиву та руйнування суспільного життя.

Відновлення історичної справедливості

Після проголошення незалежності Україна отримала можливість відкрито говорити про Голодомор, досліджувати архівні документи та збирати свідчення очевидців. Важливою подією стало **28 листопада 2006 року**, коли Верховна Рада України ухвалила закон, яким Голодомор 1932–1933 років офіційно визнано геноцидом українського народу.
Згодом таке визнання з'явилося в багатьох інших країнах, це стало важливим кроком у відновленні історичної справедливості та вшануванні пам'яті невинно загиблих людей

Пам’ятаємо. Вшановуємо. Передаємо правду.

Щороку в четверту суботу листопада Україна вшановує пам’ять жертв Голодомору. Люди запалюють свічки, відвідують меморіали й згадують мільйони невинно загиблих людей.

НУБіП також приєднується до вшанування жертв Голодомору, нагадуючи студентам і всій університетській спільноті про важливість збереження історичної пам’яті.
Адже кожен українець повинен знати про цю трагедію та не залишатися байдужим до власної історії.

Пам’ять — це не лише згадка про минуле. Це відповідальність за збереження правди та недопущення повторення подібних злочинів.

Голодомор 1932–1933 років — це важлива частина нашої історії, про яку повинен пам’ятати кожен українець. За кожною цифрою стоїть людське життя, родина та доля, які були зруйновані цією трагедією. Ми повинні зберігати пам’ять про тих, кого втратила Україна, знати правду про ті події та передавати її наступним поколінням. Адже пам’ятати своє минуле — означає шанувати людей, які пережили цю трагедію, і тих, хто не зміг врятуватися.